

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 57/2019-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Vnenčákovou, Čučmianska dlhá 7, Rožňava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Sa 21/2016 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2

ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Sa 21/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

2.1 Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalobca 18. decembra 2017 elektronicky podal proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 7 Sa 21/2016 z 2. novembra 2017 cez portál eŽaloby kasačnú sťažnosť podpísanú zaručeným elektronickým podpisom.

2.2 Krajský súd listom zo 17. januára 2018 označeným ako „Oznámenie“ sťažovateľovi oznámil, že jeho elektronické podanie označené ako kasačná sťažnosť bolo do elektronickej podateľne krajského súdu doručené bez zaručeného elektronického podpisu. Keďže toto podanie (kasačná sťažnosť) nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom a následne v 10-dňovej lehote ani doplnené v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného podpisu, krajský súd sťažovateľovi oznámil, že na jeho podanie označené ako kasačná sťažnosť s poukazom na § 56 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) neprihliada.

3.1 Z obsahu ústavnej sťažnosti ďalej vyplýva, že sťažovateľ listom z 11. februára 2018 zaslal krajskému súdu dôkaz (print screen vytvoreného súboru ZEP, pozn.) o tom, že podanie označené ako kasačná sťažnosť, ktoré elektronicky zaslal krajskému súdu, bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom.

3.2 Sťažovateľ tvrdí, že „vo veci získal výsledok procesu notifikácie ktorý svedčil o tom, že podanie bolo bezvadné a toto bolo zaevidované v súdnom registri“, keďže 18. decembra 2017 o 12.50 h mu bola na jeho e-mailovú adresu doručená správa označená ako „eŽaloby notifikácia“ od odosielateľa ezaloby@justice.sk v znení: „Sprava z portálu eŽaloby pre 0900939717 o prijatí podania podateľňou sudu“.

4.1 Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôraznil, že krajský súd mu „*automatizovaným spôsobom neoznámil skutočnosť, že podpis je neplatný*“.

4.2 Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že zo strany krajského súdu „*došlo k porušeniu ust. § 3 ods.3 vyhlášky č. 410 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 9. decembra 2015 o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu a ust. § 30 ods.1,2,3 zákona č. 305 zo 4. septembra 2013 o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)*“, keď krajský súd síce „*notifikoval prijatie podania na mailovú adresu [REDAKOVANÉ] dňa 18.12.2017 a oznámil podávateľovi kasačnej sťažnosti, že podanie k existujúcemu konaniu bolo zaevidované v súdnom registri*“, avšak sťažovateľovi neoznámil žiadne problémy s verifikáciou podpisu, ako mu to ukladá § 3 ods. 3 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 410/2015 Z. z. o podrobnostiach výkonu správy registratúry orgánov verejnej moci a o tvorbe spisu v znení neskorších predpisov.

5.1 Podaním z 13. februára 2018 sťažovateľ podal predsedníčke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „*najvyšší súd*“) v poradí prvú sťažnosť, v ktorej namietal, že zo strany krajského súdu nebol upovedomený o neplatnosti elektronického podpisu na jeho podaní označenom ako kasačná sťažnosť. Predmetná sťažnosť bola zo strany najvyššieho súdu z dôvodu príslušnosti postúpená krajskému súdu, o čom najvyšší súd sťažovateľa upovedomil prípisom z 28. februára 2018.

5.2 O vybavení v poradí prvej sťažnosti krajský súd informoval sťažovateľa prípisom z 29. marca 2018, v ktorom uviedol, že trvá na procesnom vybavení veci tak, ako to bolo sťažovateľovi oznámené listom zo 17. januára 2018.

5.3 Sťažovateľ 1. mája 2018 podal predsedníčke najvyššieho súdu v poradí druhú sťažnosť, v ktorej namietal spôsob, akým krajský súd vybavil jeho v poradí prvú sťažnosť. Podobne ako v poradí prvá sťažnosť sťažovateľa aj jeho druhá sťažnosť adresovaná najvyššiemu súdu bola zo strany najvyššieho súdu z dôvodu príslušnosti postúpená krajskému súdu, o čom najvyšší súd sťažovateľa upovedomil prípisom z 24. júla 2018.

5.4 O vybavení v poradí druhej sťažnosti krajský súd informoval sťažovateľa prípisom z 20. augusta 2018 (sťažovateľovi doručený do elektronickej schránky 30. augusta 2018, pozn.), v ktorom uviedol: „*V označenej právnej veci v nadväznosti na obsah vybavenia Vášho podania z 11.02.2018, teda prípis Krajského súdu v Košiciach z 29.03.2018 Vám súd oznamuje, že po doručení rozhodnutia Národného bezpečnostného úradu č. 02593/2018/KÚ/OLP-015 z 08.08.2018 a prípisu Najvyššieho súdu SR č.k. 7Sžsk/53/2018 z 24.7.2018 nie sú dané žiadne nové skutočnosti, ktoré by boli dôvodom zmeny procesného stanoviska Krajského súdu v Košiciach obsiahnutého v oznámení zo 17.01.2018 č.k. 7Sa/21/2016-97. Týmto oznámením považuje súd preskúmanú právnu vec za ukončenú a na Vaše prípadné ďalšie podania nemá procesný dôvod reagovať.*“

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, poukazujúc na list Národného bezpečnostného úradu č. 02802/2018/KÚ/OLP-002 z 27. februára 2018 [ďalej len „list Národného bezpečnostného úradu“ (tvorí prílohu sťažnosti, pozn.)], že krajský súd nebol v čase podania kasačnej sťažnosti sťažovateľom kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodných služieb, v nadväznosti na čo nebol oprávnený poskytnúť kvalifikovanú službu validácie kvalifikovaných elektronických podpisov, keďže v tom čase nespĺňal požiadavky stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 910/2014 z 23. júla 2014. Z listu Národného bezpečnostného úradu zároveň vyplýva, že krajský súd síce nie je poskytovateľom dôveryhodných služieb, avšak na overenie platnosti elektronického podpisu môže využiť služby kvalifikovaných poskytovateľov dôveryhodných služieb, ktorí sú uvedení v dôveryhodnom zozname zverejnenom na webovom sídle Národného bezpečnostného úradu.

7.1 Sťažovateľ ďalej v ústavnej sťažnosti uvádza, že „*podal Národnému bezpečnostnému úradu návrh na prejednanie správneho deliktu podľa § 14 ods.6 písm. s, t/ zákona č. 272 z 20. septembra 2016 o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o dôveryhodných službách) v znení neskorších predpisov nakoľko Krajský súd v Košiciach:*

- *neposkytol validáciu kvalifikovaného elektronického podpisu alebo kvalifikovanej elektronickej pečate podľa čl. 33 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 910/2014,*

- neumožnil spoliehajúcej sa strane získať výsledok procesu validácie podľa čl. 33 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 910/2014.“.

7.2 Národný bezpečnostný úrad rozhodnutím č. 02593/2018KÚ/OLP-015 z 8. augusta 2018 konanie zastavil.

8. Sťažovateľ porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v zásade odôvodňuje tým, že krajský súd neprihliadal na jeho elektronické podanie s elektronicky overeným podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu s tým, že nebolo urobené v elektronickej podobe, bez toho, aby sťažovateľa informoval o neplatnosti elektronického podpisu automatizovaným spôsobom.

9. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje:

„1/ Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7Sa21/2016 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2/ Krajskému súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7Sa21/2016 prikazuje konať vo veci podania kasačnej sťažnosti sťažovateľom urobenej elektronickou formou podľa príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku.

3/ Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 8. 500,- eur, ktorú je povinný Krajský súd v Košiciach zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

4/ Krajský súd v Košiciach je povinný v zmysle plnej moci uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 312,34 eur na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do 2 mesiacov od doručenia nálezu.“

10. Sťažovateľ k návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 8 500 € uviedol:

„... súd svojím nezákonným spôsobom sťažil sťažovateľovi ochranu jeho práv neúmerným spôsobom, kde dôsledky pochybení krajského súdu nesie sťažovateľ.

Sťažovateľ považuje vzhľadom na nezákonný postup krajského súdu pri poskytovaní dôveryhodných služieb finančné zadosťučinenie vo výške 8.500 eur za primerané.“

II.

11. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

13.1 Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13.2 Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

15. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

16. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v napadnutom konaní krajský súd listom zo 17. januára 2018 označeným ako „*Oznámenie*“ sťažovateľovi oznámil, že na jeho elektronické podanie označené ako kasačná sťažnosť s poukazom na § 56 ods. 2 SSP neprihliada. Predmetné oznámenie bolo sťažovateľovi doručené 8. februára 2018.

17. Z uvedených skutočností je zrejmé, že sťažovateľ sa o tom, že krajský súd na jeho podanie označené ako kasačná sťažnosť s poukazom na § 56 ods. 2 SSP neprihliada, dozvedel v ten deň, keď mu bol doručený už označený list krajského súdu, t. j. 8. februára 2018. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 24. septembra 2018 (odovzdaná na poštovú prepravu 21. septembra 2018), je zjavné, že bola podaná oneskorene, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty.

18.1 Ústavný súd v nadväznosti na uvedený záver považuje za vhodné poznamenať, že z odôvodnenia predbežne prerokúvanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že podľa názoru sťažovateľa je potrebné počítať lehotu podľa § 124 zákona o ústavnom súde od doručenia listu zo strany krajského súdu sp. zn. 7 Sa 21/2016 z 20. augusta 2018 (doručený sťažovateľovi 30. augusta 2018), ktorým krajský súd sťažovateľovi oznámil výsledok vybavenia sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti krajským súdom podanej vo veci sp. zn. 7 Sa 21/2016. Sťažovateľ tak považoval ústavnú sťažnosť za podanú včas.

18.2 Ústavný súd sa však s takouto konštrukciou nestotožňuje, pretože 30. august 2018 ako deň doručenia listu krajského súdu sp. zn. 7 Sa 21/2016 z 20. augusta 2018 sťažovateľovi, ktorým krajský súd sťažovateľovi oznámil výsledok vybavenia jeho sťažnosti proti vybaveniu sťažnosti krajským súdom podanej vo veci sp. zn. 7 Sa 21/2016, nie je dňom, keď sa sťažovateľ mohol dozvedieť o zásahu do svojich práv označených v ústavnej sťažnosti. Relevantným dňom, keď sa sťažovateľ mohol dozvedieť o zásahu do svojich práv označených v ústavnej sťažnosti, je bez akýchkoľvek pochybností 8. február 2018 ako deň, keď mu bolo zo strany krajského súdu doručené oznámenie o tom, že na jeho podanie označené ako kasačná sťažnosť s poukazom na § 56 ods. 2 SSP neprihliada.

18.3 Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

18.4 Podľa § 67 ods. 1 zákona o súdoch ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť, ktorú podal na príslušnom orgáne súdu, nebola ním riadne vybavená, môže požiadať do 30 dní od doručenia odpovede, s ktorou nie je spokojný, a) predsedu krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu; b) ministerstvo o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom krajského súdu a predsedom Špecializovaného trestného súdu.

18.5 Z obsahu § 62 ods. 1 zákona o súdoch vyplýva, že účastník konania ako strana v konaní môže podať sťažnosť podľa zákona o súdoch len v prípadoch explicitne uvedených v tomto zákonom ustanovení, t. j. v prípade porušovania práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v prípade porušovania zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva. V iných prípadoch nie je sťažnosť na postup súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch a na to nadväzujúca sťažnosť podľa § 67 ods. 1 zákona o súdoch prípustná.

18.6 S poukazom na znenie § 62 ods. 1 a § 67 ods. 1 zákona o súdoch tak v okolnostiach daného prípadu nemožno sťažnosť podľa § 62 ods. 1 a § 67 ods. 1 zákona o súdoch považovať za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane práv sťažovateľa zaručených mu ústavou, preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej ústavnej sťažnosti z dôvodu realizácie sťažnosti podľa § 62 ods. 1 a § 67 ods. 1 zákona o súdoch neprichádza do úvahy.

19. Na základe uvedeného ústavnému súdu pri predbežnom prerokovaní nezostala iná možnosť, len odmietnuť ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2019